

Arthur, de laatste Wolvenvanger van Twente

“In vroegere jaren..., zo gaat de legende van de Hellehond, ...werden de boeren in het buitengebied van De Lutte opgeschrikt door een grote zwarte zwerfhond. Ook zwierf de hond op het Lutterse kerkhof. Het verhaal gaat, dat degene die met de hond in aanraking komt ernstig ziek wordt. De legende verteld dat een boer strijd met de hond zou hebben geleverd en dat hij de volgende dag ernstig ziek werd met blaren over zijn hele lichaam. Dat is in het kort de legende van de Hellehond.Maar daar klopt helemaal niets van. Laat ik u - Arthur - de laatste wolvenvanger van Twente eens het echte verhaal vertellen. Het verhaal dat buitenstaanders niet kennen en de inwoners van De Lutte u nooit zullen vertellen, maar wel echt is gebeurd.

In de Middeleeuwen leefden nog flink wat wilde dieren in ons land. Lynxen, wilde zwijnen, oerossen en wolven waren heel gewoon in die tijd. Vooral in het gebied rond De Lutte leefden grote roedels wolven. Normaal zijn wolven schuw, maar deze waren berucht om hun agressiviteit en terroriseerden de regio. Ze doodden vaak een aanzienlijk deel van de boeren hun veestapel. Deze wolven konden door hun grote aantallen op een gegeven moment niet meer zo makkelijk aan voedsel komen, daarom vochten ze met elkaar. Boeren waren bang en niet in staat hun eigen vee te beschermen. Stedelingen zagen het als iets waarvoor zij niet verantwoordelijk waren. Zelfs toen wolven ook in Oldenzaal en Denekamp opdoken wilden de stedelingen nog geen geld uitgeven om ze te bestrijden.

Op een dag werd bij Deurningen een marskramer (een rondreizende koopman) die op weg was naar Duitsland aangevallen en dodelijk verwond door een groep wolven. In Rossum, werden een boer en zijn vrouw levensgevaarlijk verwond door een roedel wolven en in Denekamp kon een groep kinderen maar ternauwernood ontsnappen door te schuilen in een stenen schuur. Na een uur hadden de wolven bijna een gat in de hardhouten deur weten te maken. Gelukkig wisten opgetrommelde soldaten ze op tijd te verdrijven. De bevolking, vooral de boeren op het platteland, waren razend. Niet alleen op de wolven, maar ook op hun landheren waarvan ze vonden dat die hen beter moesten beschermen. Voor betere bescherming kwamen de boeren daarom bijeen in De Lutte.

Deze plek werd ‘de Sproakstee’ genoemd. Ze besloten een protestbijeenkomst te houden bij de Belangrijke ‘Mauritsbrug’ nabij Beuningen over de Dinkel.

Deze had toen nog niet deze naam en bestond nog uit een simpele groep boomstammen. Tweehonderd jaar later zou hier Prins Maurits met zijn leger de rivier de Dinkel oversteken om Oldenzaal en Ootmarsum met donderend kanongebulder te bevrijden van de Spanjaarden. Zo kwam deze brug aan zijn naam.

Oldenzaal was tijdens mijn leven het belangrijkste religieuze centrum van Twente. Ondanks al zijn vroomheid is het met de hygiëne niet zo best gesteld. De inwoners hebben zoals u zult begrijpen veel last van ongedierte, waaronder zwarte ratten. Als aangesteld rattenvanger was ik behoorlijk succesvol in het bestrijden van zwarte ratten. Dat deed ik door een grote groep bruine ratten op zwarte ratten los te laten. Toen, een ongebruikelijke methode. De bruine ratten eten de zwarte op en verlieten daarna zelf zonder problemen de steden en dorpen. Ze leven blijkbaar liever in de natuur. Met mijn succes als rattenvanger besloot de bisschop mij, Arthur ook aan te stellen als wolvenvanger. De vraag die mij daarna bezig hield was “Hoe zou ik die wolven het beste kunnen verjagen”. Wolven jagen is best lastig. Ze zijn snel en in de regio De Lutte vaak te groot in aantallen. Pijl en boog zijn wapens met weinig resultaat. Wolven worden wel geraakt, maar leverde ook veel slachtoffers op onder de jagers. Ik heb ontdekt dat wolven het meest bang zijn voor vuur. Daarom heb ik honderden vuurkorven laten aanrukken. Op het Lutterzand hebben we de vuurkorven in een grote cirkel uitgezet. In het midden legden we kadavers van twee ossen neer. Toen de wolven op het vlees afkwamen, hebben mijn mensen de vuurkorven aangestoken. De

paniek was groot bij de etende wolven. Na een tijdje maakten we een opening zodat ze konden ontsnappen uit de vuurzee. Ze schrokken zo dat ze wel twee dagen zijn blijven rennen.

Ver Duitsland in zijn ze pas gestopt. Deze aanpak heb ik aantal keren toegepast. Hierna bleken bijna alle wolven te zijn verdreven. En wat ook prettig was, ze kwamen niet meer terug. Zo ben ik aan mijn bijnaam: 'Arthuur, de wolvenvanger van Twente' gekomen."

"Eén jonge wolvin is achtergebleven. Ze had zich verstopt om haar pup te beschermen. Toen ze haar pup alleen moest laten om voedsel te zoeken, is de jonge wolf gevonden door een boerin uit De Lutte. De boerin heeft het schattige diertje meegenomen naar haar boerderij. Ze dacht dat het ging om een lief hondje, dat alleen gelaten was in het bos. De wolvin is een maandenlang de hele regio blijven afzoeken, wanhopig opzoek naar haar pup. Ze werd steeds agressiever en regelmatig viel ze mensen aan. Vooral als ze zich bedreigt voelde. Ik heb verschillende keren geprobeerd haar te vangen, maar ze was mij steeds te slim af. Toen we dachten haar bijna ingesloten te hebben, wist ze toch nog te ontsnappen, dit door in de Dinkel te springen. Wolven zijn goede renners en taaie zwemmers, die haal je niet zo maar in. Regelmatig werd de wolvin voor een hond aangezien, zeker in het donker.

Tussen Saasveld en Weerselo waren bij drie boerderijen, waar honden werden gefokt, op één avond alle jonge honden verdwenen. Aan de sporen te zien moest het een wolf zijn geweest. De boeren waren enorm geschrokken en woest (op zijn Twents Hellig).

De sloten van de hondenhokken waren kapot gebeten. Gelukkig werden de jonge honden allemaal ongedeerd in de buurt teruggevonden. Dat was verrassend.

Maar de conclusie was, dat deze wolf naar iets bijzonders op zoek moet zijn geweest. Zo bleef mijn jacht op 'de hellehond' doorgaan. Het is mij, ondanks intensieve jacht, nooit gelukt die laatste wolf te vangen.

Op een dag was het 'hondje' van de boerin verdwenen. Onbegrijpelijk voor de boerin. Ze hield haar schattige hondje eerst in het voorhuis van de boerderij. Toen het dier groter werd en steeds meer ging vernielen, moest ze hem in een schuur gebouwd van stenen opsluiten. Hieruit kon het dier toch onmogelijk zomaar verdwijnen? Ze schrok toen ze ontdekte hoe het dier was ontsnapt. Er zat een groot gat in de grond in een hoek van de schuur. Het was wel een tien meter lange tunnel, die nooit alleen door haar hondje kon zijn gegraven. Het kon niet anders, dat moest het werk van de wolvin zijn geweest. Dagen lang heeft ze in en buiten De Lutte, samen met haar burens, naar haar hondje gezocht. Maar hierna is nooit meer iets van de wolvin vernomen. Het enige wat is gebleven is de legende van de Hellehond. Zou u tijdens uw fietsroute nog een jonge hond tegenkomen, dan bent u gewaarschuwd."